

SIE4-läsaren

En applikation utvecklad i Excel som läser SIE4 filer

Bakgrund

Sedan länge finns en standard för hur filöverföringen mellan olika ekonomisystem kan åstadkommas. Denna standard är SIE formatet där SIE4 är det nu gällande. För information om standarden se SIE-Gruppen www.sie.se.

Behov

Att rapportera och analysera ekonomiuppgifter upprättade i ett ekonomisystem kan vara en tidskrävande uppgift för många ekonomer och företagsledare. Alla ekonomisystem kan skapa rapporter och utskrift på fil i textformat som kan användas för efterbehandling i till exempel Excel. Men dessa utskrifter är elektroniska kopior av aggregerad information i rapporter vilket är ett hinder för analys av detaljer i bokföringen.

En applikation som med en säkert och smidig metod för över hela innehållet i huvudboken till Excel där analys och presentation av data på ett flexibelt sätt kan ske är därför ett välkommet verktyg för en ekonom.

Lösning/produktbeskrivning

Den fil i SIE4 format som exporteras från ett ekonomisystem är en textfil som innehåller kodplanen och verifikaten med transaktioner mm där posttyper i början av en post talar om vad varje post i filen innehåller. Programmet SIE4-läsaren läser innehållet i SIE4 filen post för post och tolkar innehållet vilket placeras i tabeller eller celler i Excel. På så sätt görs innehållet tillgängligt på detaljnivå för användaren som därmed kan applicera olika verktyg som finns tillgängliga i Excel på detaljerna utan begränsning. Aktuella verktyg är Power Pivot i Excel 2010 och Power View som tillkommit i Excel 2013. Observera att Excel 2013 kräver versionen Excel 2013 Professional Plus som för närvarande finns i Office 365 Professional Plus. SIE4-läsaren är utvecklad i VBA (Visual Basic for Application) med Excel 2010 men kan direkt öppnas/konverteras till Excel 2013. Testat OS är Windows 7.

Innehållet i en SIE4 fil kan vara mycket omfattande beroende på hur ekonomisystemet och dess kodplan är implementerat. Där finns ett stort antal posttyper där SIE4 läsaren läser alla obligatoriska poster enligt Utgåva 4B-2008-09-30 av SIE filformat. SIE4 läsaren läser inte in hierarkiska dimensioner posttyp #UNDERDIM (vilket jag i praktiken inte sett något fall av). SIE4 läsaren läser inte #PSALDO vilket är uppgifter som kan härledas ur innehållet i verifikaten. En praktisk begränsning är kontering på 6 oberoende dimensioner förutom konto. SIE4 läsaren är testad mot tillgängliga filer på SIE gruppens hemsida samt exporter från andra system. En export av en SIE4 fil från ett ekonomisystem är alltid begränsad till ett år (det bokföringsår som är öppnat). Genom att öppna föregående år (vanligtvis ett stängt år) och exportera en SIE4 fil kan man även läsa denna fil och göra jämförelser i Excel. Att läsa och tolka en SIE4 fil är inte helt trivialt eftersom användningen av blanktecken och TAB tecken används lite olika. Det finns ingen garanti för att SIE4 läsaren kan läsa/tolka en fil som inte är godkänd av SIE-Gruppen och tillgänglig på deras hemsida. Munktell IT-Konsult AB ansvarar ej för användning av SIE4 läsaren.

Installation

Skapa en katalog med lämpligt namn. Placera applikationen SIE4.xlsm i katalogen.

Alla SIE4 filer som skall läsas in placeras i samma katalog. Vilken fil som skall läsas in anges i bladet Meny:

Skriv in filnamn: XXX.SE		
Ladda innevarande år	Ladda föregående år	
Starta laddning	Starta laddning	
Företagsuppgifter		
Program		
Format		
Skapat		
Organisationsnr.		
Företagtyp		
Företagsnamn		
Adress		
Föreg. bokf. år		
Innevar. bokf. år		
Taxeringsår		
Kontoplan		
Dimensioner		
Flik	Nr	Namn
dimA		
dimB		
dimC		
dimD		
dimE		
dimF		
Antal verifikat och transaktioner innevarande år		Antal verifikat och transaktioner föregående år
Verifikat inladdade ink IB:		Verifikat inladdade ink IB:
Transaktioner inladdade ink IB:		Transaktioner inladdade ink IB:

Meny Konto IB UB RESULTAT Kalender DimA DimB DimC DimD DimE DimF Transaktioner Transaktioner_fg_år Budget

Första gången applikationen (Excel-filen) SIE4.xlsm öppnas (obs makron måste kunna exekveras) innehåller den inga data alls.

Steg 1 är att läsa in innevarande års uppgifter från en fil du skapat från ekonomisystemet. I detta fall heter filen XXX.se.

Tryck på knappen Starta laddning

Vänta tills laddningen är klar:

Ladda innevarande år		Ladda föregående år		
Laddning klar		Starta laddning		
Företagsuppgifter		Dimensioner		
Program	YYY Redovisning	Flik	Nr	Namn
Format	PC8	dimA	1	Verksamhet
Skapat	20130513	dimB	6	Projekt
Organisationsnr.	252001-3091	dimC	20	Objekt
Företagtyp		dimD	21	Ansvar
Företagsnamn	xxxxxxx	dimE		
Adress		dimF		
Föreg. bokf. år	20110101-20111231			
Innevar. bokf. år	20120101-20121231			
Taxeringsår				
Kontoplan	EUBAS97			
Antal verifikat och transaktioner innevarande år		Antal verifikat och transaktioner föregående år		
Verifikat inladdade ink IB:	2011	Verifikat inladdade ink IB:		
Transaktioner inladdade ink IB:	13441	Transaktioner inladdade ink IB:		

I rutan Företagsuppgifter anges uppgifter ur SIE4 filen om företaget.

I rutan Dimensioner får de neutrala flikarna dimA etc nummer och namn enligt posttypen #DIM i SIE4 filen. I detta fall konterar man på 4 dimensioner förutom konto.

I rutan Antal verifikat etc visas antalet verifikat och transaktioner som finns i den inlästa filen. Observera i applikationen skapar verifikat som motsvarar den ingående balansen för att möjliggöra fullständiga balans och resultat rapporter. En övre gräns för antalet transaktioner är 200 000 i nuvarande applikation

Du kan spara filen med dess innehåll. Läser du in innehållet på nytt (en uppdaterad SIE4 fil) raderas allt innehåll för det år som anges vid inläsningen. Ett stängt föregående år behöver du inte läsa in på nytt i en sparad fil. Vid inläsning av föregående år sker ingen inläsning av objektplanen (konton etc). Alla konteringsobjekt som användes föregående år förutsätts finns kvar i systemet (men kan naturligtvis vara stängda för kontering innevarande år). Är objektplanen till sin karaktär förändrad är naturligtvis en jämförelse mellan åren inte meningsfull.

Resultaten från inläsningen placeras i olika flikar där nyckel längs till vänster i tabellen är namnet på dimensionen:

Konto:

Konto	Namn
1000	Automatkontering avskrivning byggnader
1111	ssss
1112	eeee

Verksamhet i dimA

Verksamhet	Namn
0110	www
0120	dddd
0130	cccc
0140	Skyddskommitté
0190	Beredningar o kommittéer

Förekomsterna av poster i respektive dimension är objekt som härledes av posttypen #OBJEKT

Etc. för övriga dimensioner:

I SIE4 filen finns ingående balans IB och utgående balans UB i fliken IB och UB för innevarande och föregående år där datum är första datum i bokföringsåret.

I fliken Resultat finns tre tabeller:

Resultat föregående år			Resultat innevarande år				Saldo	
Datum	Ko	Belopp	Datum	Konto	Belopp	Skillnad	Konto	Belopp
2011-01-01	3110	-19 206 644,00					1119	-39 500,00
2011-01-01	3120	-13 240 360,00					1158	-804 189,75
2011-01-01	3130	917 521,00					1159	-433 859,53
2011-01-01	3140	-81 600,00	2012-01-01	3110	-18 489 590,00	0,00	1182	167 370,00
2011-01-01	3212	-235 170,81	2012-01-01	3120	-13 044 955,00	0,00	1198	-31 780,15
2011-01-01	3219	-258 258,00	2012-01-01	3130	973 656,00	0,00	1199	-263 819,41
2011-01-01	3230	-24 618,00	2012-01-01	3140	-81 600,00	0,00	1200	0,00
2011-01-01	3241	-280,00	2012-01-01	3212	-223 567,70	0,00	1210	22 637,00
2011-01-01	3242	-55 545,89	2012-01-01	3219	-303 122,00	0,00	1219	-68 494,27
2011-01-01	3290	-9 695,00	2012-01-01	3230	-4 361,00	0,00	1220	1 192 036,00
2011-01-01	3410	-110 800,00	2012-01-01	3241	-15 197,00	0,00	1229	-910 437,72
2011-01-01	3511	-11 200,00	2012-01-01	3242	-970 493,68	0,00	1239	-77 353,42
2011-01-01	3512	-15 400,00	2012-01-01	3290	-9 695,00	0,00	1249	-120 887,76

Tabellen "Resultat föregående år" innehåller saldot per resultatkonto enligt posttyp #RES

Tabellen ”Resultat innevarande år” innehåller saldot per resultatkonto samt en skillnadskolumn. I tabellen Saldo redovisas saldot per konto som det blir när alla transaktioner salderas. Dessa saldon (resultatkonton) jämförs av programmet med saldot enligt SIE4 filen. Skillnaden skall vara noll om inläsningen är korrekt.

I fliken Transaktioner skapas alla transaktioner inklusive ingående balans

Serie	Vernr	verdatum	Vertext	Regdatum	Vsign	Konto	Verksamhet	Projekt	Objekt	Ansvar	Kolumn5	Kolumn6	Belopp	Tdatum	Transtext	Tsign	Transtyp
IB	1	2012-01-01	Ingående balans	2012-01-01		1111							415000,00	2012-01-01			N
IB	2	2012-01-01	Ingående balans	2012-01-01		1119							-23291,67	2012-01-01			N
IB	3	2012-01-01	Ingående balans	2012-01-01		1151							1123219,50	2012-01-01			N
IB	4	2012-01-01	Ingående balans	2012-01-01		1152							21930263,77	2012-01-01			N
IB	5	2012-01-01	Ingående balans	2012-01-01		1153							13184968,18	2012-01-01			N
IB	6	2012-01-01	Ingående balans	2012-01-01		1150							6410596,66	2012-01-01			N

Kolumnerna med avseende på dimensionerna får de namn som anges enligt fliken Meny rutan dimensioner. Observera att namnen alltid skapas på nytt vid en inläsning.

Kvantitet läses inte in. Kolumnen Transtyp är speciell för applikationen. N avser ett normalt verifikat (ingående balans och poster med posttypen #VER innehållande #TRANS). B avser bortagna verifikat posttyp #BTRANS. R avser tillagd transaktionspost posttyp #RTRANS. Saknas uppgift om Regdatum, Tdatum (Transaktionsdatum) eller Transtext skrivs Saknas i posten.

I motsvarande flik Transaktioner_fg_år lagras transaktionerna för föregående år.

I fliken Budget lagras budgetuppgifter enligt posttyp #PBUDGET

Budgetperiod	Konto	Verksamhet	Projekt	Objekt	Ansvar	Kolumn5	Kolumn6	Belopp
201101	1121	3650						1234
201101	1121		406					2345
201102	1121	3650						234

Länkning till Power Pivot

Observera att den neutrala oladdade filen SIE4.xls är tom på data vid leverans och därmed är inte Power Pivot databasen upprättad. Detta kan först ske när de aktuella namnen på nycklarna i dimensionerna finns tillgängliga vilket sker när en SIE filen är inläst. Där finns en neutral flik kalender som är länkad till Power Pivot databasen. Likaså är tabellen Konto i fliken Konto länkad.

För att utföra länkning av tabeller i Excel till tabeller i Power Pivot samt att skapa nycklar mellan tabellerna krävs kunskap som inte redovisas i detta dokument. När väl en Power Pivot databas är upprättad är den bestående så länge som kodplanen inte förändras. Tillkommande konton och andra objekt i de olika dimensionerna får naturligtvis inträffa. Det är alltså möjligt att frekvent ta ut en ny aktuell SIE4 fil från ekonomisystemet och läsa in den för att direkt se resultatet i upprättade analyser i olika pivottabeller.

Den färdiga Power Pivot databasen får i ett exempelfall utseendet:

Observera länken mellan uppslagstabellen budgetperiod och kalender. Budgetperiod är också länkad till månad i tabellen kalender. Tabellen kalender kolumn dag är länkad till verdatum i tabellerna transaktioner och transaktioner_fg_år. På så sätt kan aktuellt utfall jämföras med budget per budgetperiod/månad.

Läser man in en ny fil som kommer ifrån ett annat ekonomisystem med en annan kodplan kommer naturligtvis den existerande databasen i Power Pivot att bli helt inaktuell (ett felmeddelande visas).

